

RC 44

SỞ KHOA HỌC VÀ CÔNG NGHỆ TỈNH ĐỒNG NAI
TRƯỜNG TRUNG HỌC CƠ SỞ LÊ QUANG ĐỊNH

BÀI DỰ THI
GIẢI THƯỞNG SẢN PHẨM TRUYỀN THÔNG
KHOA HỌC CÔNG NGHỆ ĐỒNG NAI
Tên sản phẩm: NGƯỜI THẦY VỚI SÁNG KIẾN
DẠY VẼ ĐƯỢC NHÂN RỘNG CẢ NƯỚC

Họ và

Đơn vị: Trường THCS Lê Quang Định

Thành phố Biên Hòa – Đồng Nai

NĂM: 2015

Người thầy với sáng kiến dạy vẽ được nhân rộng cả nước

Biết về thầy đã lâu, thầy vừa là người hướng dẫn tôi, vừa là đồng nghiệp, cũng là người bạn. Với lòng yêu nghề, sống hết mình cho nghề, và dành cả tuổi thanh xuân cho nghề. Đó chính là thầy giáo Trần Trung Hiền, giáo viên mỹ thuật trường THCS Hùng Vương – Biên Hòa – Đồng Nai, Nhóm trưởng bộ môn mỹ thuật thành phố Biên Hòa. Tôi có cuộc hẹn với thầy tại trường vào sáng chủ nhật, thầy đang soạn tranh theo các chủ điểm tháng để giúp các em có cái nhìn rõ nét hơn về những sự kiện. Nhìn thầy làm việc hăng say, tôi hiểu rõ tình yêu của thầy với nghề, và những thành tích trong hơn hai mươi năm qua là minh chứng cho điều đó. Những việc làm mà thầy cho rằng rất đổi đời thường ấy lại thổi vào lòng học sinh sự hứng thú học tập và giáo dục các em lòng yêu nước, lòng tự hào dân tộc

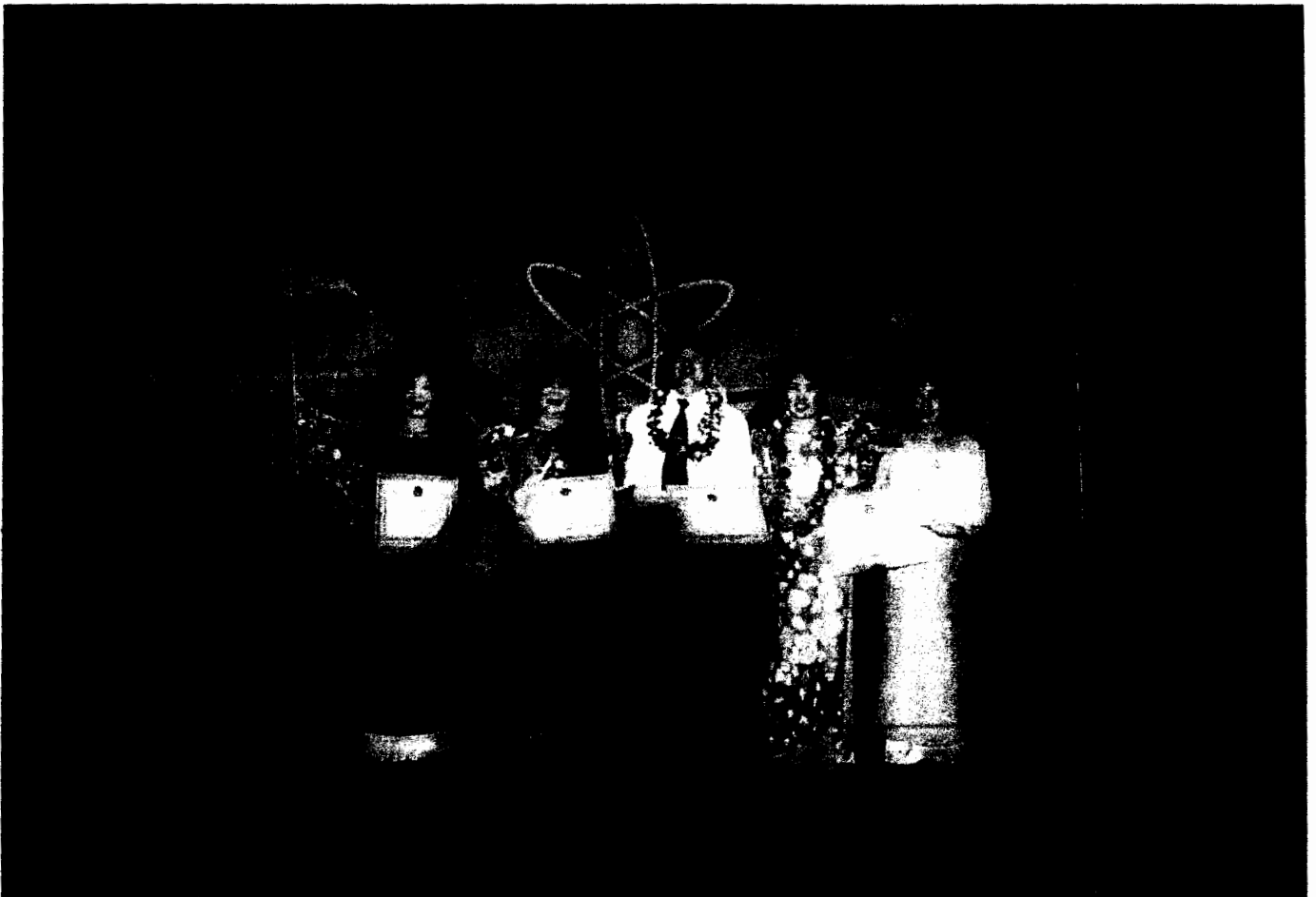
+ Xây dựng mô hình tự làm đồ dùng dạy học môn mỹ thuật

Với niềm đam mê mỹ thuật, nhiều năm qua, thầy Trần Trung Hiền, giáo viên dạy Mỹ thuật Trường THCS Hùng Vương (TP.Biên Hòa) đã liên tục sáng tạo nên nhiều bộ tranh độc đáo, vừa là dụng cụ giảng dạy vừa góp phần làm phong phú thêm cho tiết dạy với nhiều mô hình đặc biệt

Cách đây 20 năm bộ môn mỹ thuật rất hiếm và gần như không có đồ dùng dạy học, trong khi đó môn mỹ thuật muốn dạy tốt, tạo hứng thú cho học sinh, giáo viên cần phải có sự chuẩn bị tốt, đồ dùng dạy học phải có, thế nhưng đồ dùng dạy học của môn mỹ thuật vô cùng hạn chế, với tình yêu nghề, thầy đã tự làm ra những bộ đồ dùng dạy học có tính ứng dụng cao, cứ thế bộ đồ dùng dạy học của thầy mỗi ngày một nhiều, tiết học trở nên sinh động hơn, mỗi khi tới tiết mỹ thuật học sinh vô cùng hứng thú

Tôi còn nhớ mãi hình ảnh cách đây 15 năm khi tôi đi kiến tập tại trường thầy, thầy với chiếc xe đạp chở đầy đồ dùng dạy học cho một tiết dạy, tôi còn nhớ rất rõ đó là bài tạo dáng và trang trí chậu cảnh, thầy chuẩn bị các loại chậu cảnh thật bằng các chất liệu khác nhau, các bức tranh vẽ về chậu cảnh do chính tay thầy vẽ trên khổ giấy lớn giúp học sinh quan sát rõ nét về bài học, với bộ đồ dùng dạy học phong phú, sinh động, chúng tôi như lạc vào một xưởng sản xuất chậu cảnh, các em học sinh vô cùng hứng thú với cách hướng dẫn vẽ của thầy, tiết học thật sự là một trải nghiệm thú vị và ấn tượng cho sinh viên chúng tôi, chúng tôi hiểu hơn bản thân mình cần phải làm gì sau khi ra trường, đứng trên bục giảng để xứng đáng với nhiệm vụ của mình: "nhiệm vụ trồng người". Sau tiết dạy thầy cẩn thận cột đồ dùng dạy học vào sau xe, hình ảnh hiền từ, chất phác ấy đọng mãi trong kí ức những sinh viên chúng tôi về một người thầy yêu nghề, tiết học ấy các học sinh rất thích vì với đồ dùng dạy học phong phú, phong thái sư phạm tốt đã giúp các em hiểu rõ hơn về bài học và thực hành bài vẽ rất tốt.

Lần đầu tiên tham gia cuộc thi "Phát huy sáng kiến, sáng tạo trong lao động và học tập của Tỉnh Đồng Nai năm 2007" với giải pháp: Thực hiện các bước vẽ về người lớp 8. Thầy đã vinh dự đạt giải nhì, giải pháp này được đồng nghiệp ở các trường đánh giá cao và rất muốn mô hình này nhân rộng ở các trường để giáo viên thuận lợi trong việc giảng dạy phân môn vẽ tranh đề tài. Năm 2008 thầy mạnh dạn gửi đến cuộc thi "sáng tạo giáo dục" do bộ giáo dục và đào tạo phát động thầy Hiền và đã đạt giải cao. Thầy Trần Trung Hiền đã sáng tạo ra một cách dạy vẽ về người khá chi tiết, dễ tiếp thu, chi phí rẻ... có thể áp dụng rộng rãi cho bộ môn dạy Mĩ thuật lớp 8 trên toàn quốc. Hiện nay bộ đồ dùng này đã được bộ giáo dục mua bản quyền.

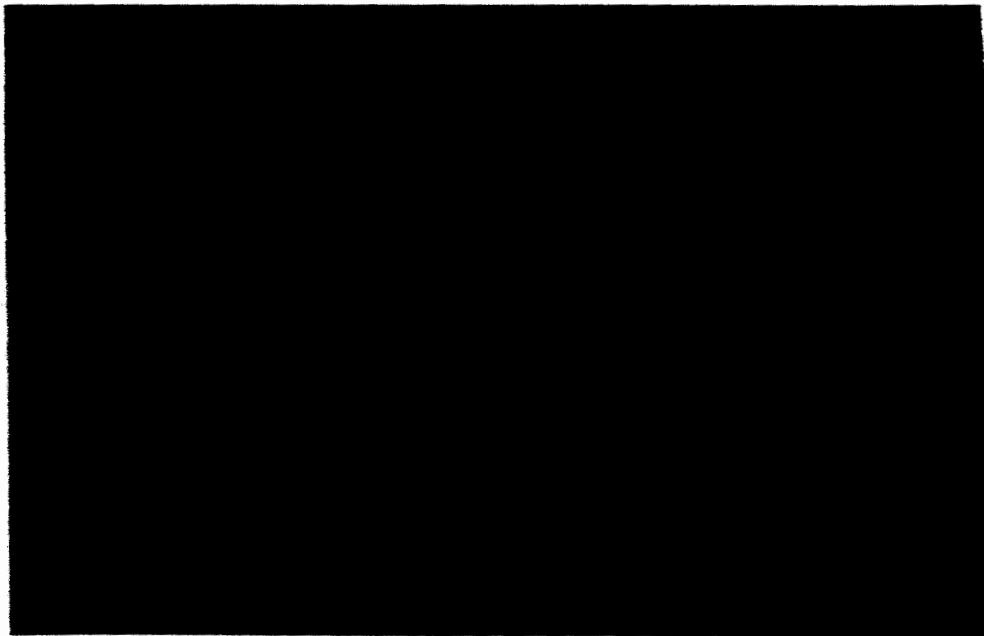
+ Làm sao để HS lớp 8 không “sợ” khi phải vẽ người?

Thầy chia sẻ với tôi:

Học sinh THCS đang gặp rất nhiều khó khăn khi vẽ các đề tài về người như: Hình ảnh mẹ, hình ảnh chú bộ đội; hoặc hoạt động của con người trong đề tài các trò chơi dân gian, đề tài an toàn giao thông... Có bài vẽ nào liên quan đến vẽ người, các em cảm thấy lo sợ và thường tìm cách đối phó như nhờ sự giúp sức của người lớn: bố mẹ, anh chị, thậm chí là nhờ họa sĩ; hoặc sao chép lại của nhau bằng cách dùng giấy can lại.

Việc này do ở lớp 6 và lớp 8 chỉ có một vài tranh minh họa cho một số bài, hình ảnh thường chụp ở sách giáo khoa ra, không đẹp và không tạo được sự hứng thú cho học sinh. Như chương trình lớp 8 tại tỉnh Đồng Nai chỉ có 4 bài hướng dẫn vẽ về người,

chủ yếu các em được thầy cô giới thiệu sơ lược vì thời gian chỉ có 45 phút, giáo viên thị phạm thậm chí còn hạn chế, thiếu thực tế. Còn đối với chương trình ở lớp 7 và lớp 9 thì tuyệt đối không có bài vẽ. Tóm lại tranh minh họa về người cho các em còn rất ít, không đáp ứng được yêu cầu bộ môn. Trong khi đó, phần đông giáo viên ngại làm đồ dùng dạy học để phục vụ cho tiết dạy của mình. Chính vì điều đó, với sự sáng tạo và lòng yêu nghề thầy đã thực hiện bộ đồ dùng dạy học này, giúp học sinh vẽ tốt hơn, không cảm thấy khó khăn với các tiết vẽ có hình ảnh về người. Theo đó, bộ đồ dùng dạy học (mô hình thực hiện) các bước vẽ về người của thầy Hiền có cấu tạo khá đơn giản song đảm bảo tính sư phạm, hình ảnh đẹp đạt yêu cầu về mỹ thuật, kỹ thuật. Đạt hiệu quả cao trong việc tạo hứng thú học tập, kích thích óc tìm tòi, sáng tạo của học sinh. Mô hình mà thầy Hiền đưa ra để dạy vẽ về người cho học sinh lớp 8 có lợi thế là các hình vẽ rất chi tiết và có hệ thống rành mạch, dễ hiểu. Điều này giúp cho giáo viên thị phạm đỡ phải vẽ bảng. Các vật liệu sử dụng làm mô hình ít tốn kinh phí, gọn nhẹ, di chuyển dễ dàng. Khi cần có thể ôn lại kiến thức cũ một cách nhanh chóng, học sinh có thể thực hành ngay tại nhà. Từ đó tạo hiệu ứng học sinh tiếp thu bài nhanh, có hứng thú học tập.

Hình vẽ mẫu của thầy Hiền rõ ràng, dễ thực hành, đảm bảo mỹ thuật.

+ Cuộc thi và các giải pháp sáng tạo khoa học kỹ thuật công nghệ.

Tham gia Hội thi “**SÁNG TẠO KỸ THUẬT**” (gọi tắt là chương trình 5) do Sở Khoa học & Công nghệ tỉnh Đồng Nai tổ chức năm 2011 với giải pháp **Tích hợp nội dung “ Học tập và làm theo tấm gương đạo đức Hồ Chí Minh” vào môn Mĩ thuật**, thầy đã vinh dự đạt giải **Khuyến Khích**

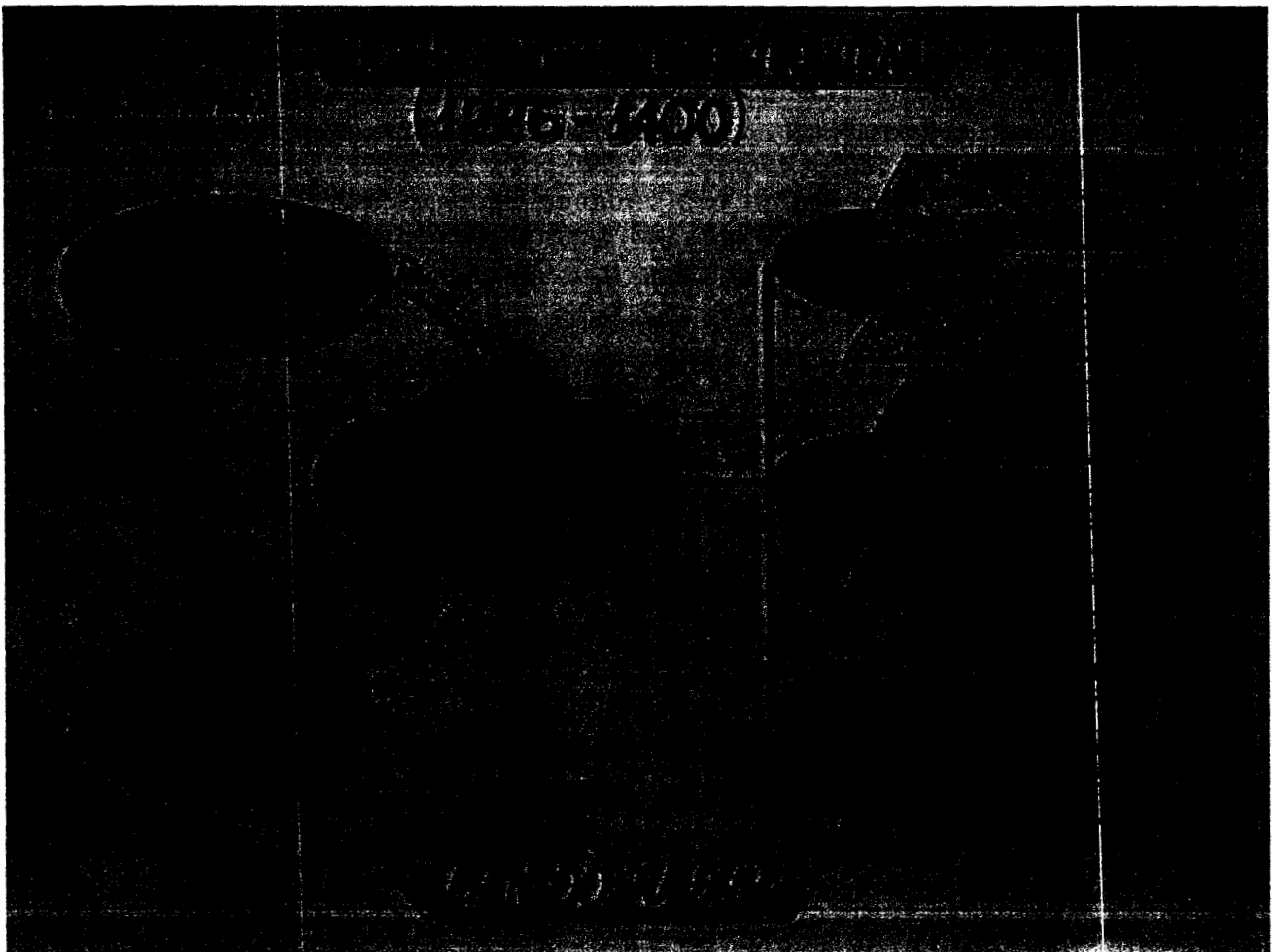
Trong chương trình mĩ thuật lớp 6, Vẽ tranh đề tài học tập, thầy Hiền có gợi ý để HS suy nghĩ về 5 điều Bác Hồ dạy, Vì sao chúng ta phải học tập tốt ?. Học tập tốt để làm gì ?. Học tập tốt được biểu hiện như thế nào ? và thầy đã nhắc đến những việc làm của trường THCS Hùng Vương mà học sinh toàn trường thực hiện vào sáng thứ hai như : dành những phần tiền tiêu dùng hay tiết kiệm được đóng góp vào thùng tiền vì người nghèo, đóng góp cho những nơi bị thiên tai lũ lụt, những phần quà quần áo cũ mà còn lạnh lạng, những quyển sách giáo khoa đã học qua cho những nơi vùng sâu vùng xa hoặc bỏ tiền vào ủng hộ heo của lớp giờ sinh hoạt ngày thứ bảy là các em đã tỏ thái độ **Yêu Tổ quốc, Yêu Đồng bào** rồi đó như lời bác dạy.

Tham gia Hội thi “**SÁNG TẠO KỸ THUẬT**” (gọi tắt là chương trình 5) do Sở Khoa học & Công nghệ tỉnh Đồng Nai tổ chức năm 2012 với giải pháp “**Thiết kế Bản đồ tư duy dạy học môn Mĩ Thuật**”, Thầy đã đạt giải **Khuyến Khích**

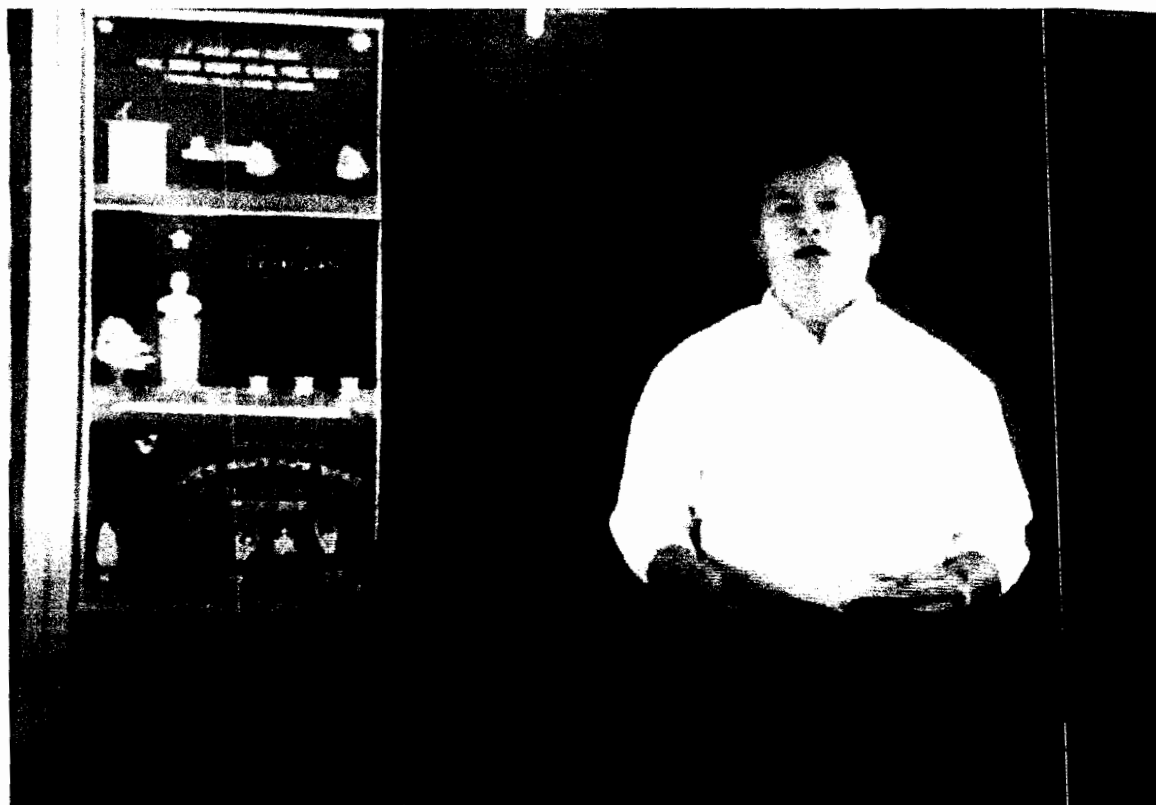
Với mong muốn giúp HS đào sâu, mở rộng ý tưởng, hệ thống hóa một chủ đề hay một mạch kiến thức thầy Hiền đã tự nghĩ ra một phương pháp giảng dạy với việc kết hợp sử dụng đồng thời hình ảnh, đường nét, màu sắc, chữ viết với sự tư duy tích cực. Giải pháp của thầy Hiền đưa vào giảng dạy góp phần đổi mới toàn diện mục tiêu giáo dục, giúp HS có nhiều thú vị hơn với môn Mĩ thuật trong trường phổ thông. Quan sát chiếc “**Bản đồ tư duy**” được thầy Hiền sử dụng cho bài giảng môn mĩ thuật trường cấp II, chúng tôi nhận thấy nhiều điều thú vị, tất cả được tạo nên nhờ sự phối hợp

màu sắc, hình ảnh, các cụm từ khác nhau theo cách rất riêng của thầy Hiền. “ Bản đồ tư duy giúp tái hiện lại tư duy trong bộ não con người về một vấn đề” , thầy Hiền nói. Từ cách giảng bài rất riêng này, thầy Hiền đã tạo cơ hội cho học trò có thể tư duy một cách chủ động và huy động được tất cả các đối tượng HS tham gia. Thầy Hiền cho biết, hình thức bản đồ tư duy sẽ giúp HS hệ thống hóa kiến thức, khắc sâu ghi nhớ và vận dụng kiến thức học qua sách vở vào cuộc sống, dạng bản đồ tư duy này phù hợp và phát huy hiệu quả nhiều hơn đối với các dạng bài tổng kết, ôn tập, khái quát hoặc những bài có nội dung ngắn gọn, đơn giản.

“Bản đồ tư duy” của thầy Hiền được nhiều đồng nghiệp nhận xét là gọn nhẹ, chính xác triển khai được ngay trong một tiết dạy, kiến thức được khắc họa đầy đủ, dễ nhìn. Đây là một hình ảnh trực quan đẹp, hỗ trợ rất nhiều cho GV khi lên lớp. Ngoài ra, bản đồ tư duy cũng giúp cho HS có thêm kỹ năng làm việc và học tập theo nhóm, nhất là những HS có năng khiếu và đam mê bộ môn Mỹ thuật. Đồng thời cũng chính bản đồ tư duy này và những sáng tạo trong công tác giảng dạy của thầy Hiền đã làm sôi nổi thêm phong trào dạy học sáng tạo của nhà trường, đẩy mạnh phong trào thi đua dạy tốt – học tốt trong trường phổ thông.

Trong mỗi tiết dạy, thầy luôn sử dụng đồ dùng trực quan sinh động, tận dụng hiệu quả màu sắc và hình ảnh để truyền cảm hứng cho người học, thầy luôn nhiệt tình với học sinh, khuyến khích các em học theo nhóm và tư duy sáng tạo, giúp các em tự vẽ, thảo luận, xây dựng bài theo nhóm. Phát huy tính tích cực của người học.

THEO này: Bộ môn mỹ thuật giúp ích rất nhiều trong việc hình thành ý thức của các em, giáo dục kỹ năng sống cho các em, qua các bài học, nếu người giáo viên truyền tải được thông điệp và có đồ dùng dạy học phong phú sẽ giúp ích rất nhiều cho người học hoàn thiện và phát triển nhân cách.

Còn đối với các em học sinh, khi nhắc đến thầy các em đều rất thích thú và yêu mến. Các em chia sẻ: Thầy dạy vẽ rất kỹ, rất chi tiết, hướng dẫn chúng e rất tận tình. Lúc đầu em chưa thích môn mỹ thuật nhưng khi được học thầy, được nghe thầy giảng em càng yêu thích môn học này. Qua môn học em biết thêm nhiều hình ảnh đẹp, giúp ích em rất nhiều trong học tập các môn học khác.

Ngoài công việc giảng dạy, thầy rất chăm chú cho ngôi trường mình đang dạy, nếu có dịp đến trường THCS Hùng Vương, mọi người sẽ cảm nhận sự "thân thiện" khi đặt bước chân đến đây, vườn cây thuốc nam thầy tự chăm sóc, ghi tên cụ thể các loại cây, một ao cá, hòn non bộ nhỏ xinh xinh được thầy chăm sóc mỗi ngày, mỗi lớp, mỗi góc trông đều được thầy trang trí, treo tranh, khiến cho ai lần đầu đến đây đều cảm nhận được sự ấm áp gần gũi. Chúng tôi vẫn đùa với thầy, sao thầy cứ bám trường, bám lớp rồi liên tục cho ra các sản phẩm mỹ thuật có tính ứng dụng cao như vậy, thời gian đâu dành cho bản thân. Thầy chỉ cười và nói: Có lẽ là cái nghiệp của bản thân, chính những cống hiến của thầy, bản thân tôi luôn cố gắng noi theo gương thầy, thầy chính là tấm gương sáng trong phong trào học tập và làm theo tấm gương đạo đức Hồ Chí Minh.

Với những kết quả đạt được, thầy Hiền vừa được Công đoàn ngành giáo dục thành phố Biên Hòa công nhận là điển hình tiên tiến; Công đoàn Lao động tỉnh tặng bằng khen là một trong những điển hình của thành phố Biên Hòa giai đoạn 2010-2015. Ngoài ra, thầy còn được nhận bằng lao động sáng tạo của Tổng liên đoàn Lao động Việt Nam, 3 bằng khen của UBND tỉnh,...27 năm gắn bó với nghề, thầy Hiền đã tham gia dự thi các hội thi do tỉnh phát động, đạt nhiều giải thưởng rất cao, được nhận nhiều danh hiệu cao quý thầy nói với chúng tôi: Tất cả là niềm đam mê, khi đạt các giải thưởng, thầy rất vui và hạnh phúc vì thấy cố gắng của mình được đền bù xứng đáng. Thầy cũng rất vui vì sở khoa học và công nghệ Đồng Nai đã tạo ra sân chơi bổ ích này giúp thầy và mọi người có cơ hội được phát huy và đưa ra nhiều giải pháp có ích cho cộng đồng

Tân Hiệp, ngày 10 tháng 12 năm 2015

Người viết

Nguyễn Thị Xuân Viên